Woensdag, 16 Juni 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 3927

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad. Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

BRITSE KONING IN AFRIKA.

Vliegvelden op Sicilië worden gebombardeerd.

Nachtelijke aanvallen van de Raf van Denemarken tot Frankrijk.

Admiraal Sir John Cunningham in Turkije.

BRITSE BEVELHEBBER IN DE LEVANT BEZOEKT TURKIJE.

Admiraal Sir John Cunningham, de nieuwe Britse Bevelhebber in de Levant, arriveerde Zaterdag per vliegtuig te Ankara uit Caïro. Hij confereerde Maandag met President Ismet Inönü, Premier Sukru Saracoglu, den Minister van Buitenlandse Zaken Numan Menemencioglu en het Stafhoofd Maarschalk Fevzi Cakmak (Ankara, (AP) 15.6).

DE GAULLE STELT BUITENGEWONE BIJEENKOMST VOOR.

Relman Morin seint uit Algiers: De Gaulle stelde voor om Woensdag een buitengewone bijeenkomst te houden waarbij de zeven leden van het Franse Comité voor de Nationale Bevrijding en de zes Franse Commissarissen zullen trachten de huidige politieke crisis op te lossen.

Een zegsman zeide, dat De Gaulle, die gedreigd had te zullen aftreden, er ontevreden is omdat het Comité het tot overeenstemming kan komen en hoopt, dat met deelneming aan de besprekingen door de zes Commissarissen, de mening over de Franse leiding te zijnen gunste zal worden beslecht.

Nadat het Comité zich gevestigd had als een centraal gezag van het Franse overzeese rijk, benoemde het zeven buitenstanders tot Commissaris. Van dezen is alleen Henri Bonnet, houder van het portefeuille van Informatie, nog niet in Algiers aangekomen uit de Verenigde Staten.

De Commissarissen, die Woensdag aan de buitengewone vergadering zullen kunnen deelnemen, zijn:

René Pleven, Koloniën; Adrien Tixier, Arbeid en Sociale Zaken; René Mayer, Verkeer en Koopvaardij; Maurice Couvé de Murville, Financiën; Jules Abadie, Justitie, Opvoeding en Gezondheid; en René Diethelm, Productie en Handel.

De Gaulle en Giraud zijn het niet eens over enkele quaesties betreffende het nieuwe Franse régieme, dat zij gevestigd hebben, vooral ten aanzien van de reorganisatie van het leger en de positie van enkele officieren en burgerlijke autoriteiten.

De Gaulle staat erop, dat hem de portefeuille van Defensie gegeven wordt, terwijl Giraud de post behoudt als Opperbevelhebber van de Franse strijdkrachten. De Gaulle wil zich ook ontdoen van de Franse leger-officieren, die in het Vichy-kamp van Pétain zaten vóór de bezetting van Noord-Afrika door de Geallieerde strijdkrachten. (Algiers, (AP) 15.6).

„TENZIJ DE DUIKBOOT DOELTREFFENDER ZIJ".

Een cronieckschrijver van de „Daily Sketch" schreef: „De Duitse bewapeningsraad dreigt de voorrang in de toewijzing van grondstoffen aan de duikbotenwerven te zullen intrekken, tenzij de duikboot kan bewijzen doeltreffender te zijn."

De schrijver zeide deze inlichtingen te hebben uit Duitse ondergrondse bronnen. Hij zeide voorts: „De Duitse bewapeningsraad wordt ernstig verontrust door de catastrophale duikbootverliezen gedurende de laatste maanden, tengevolge van nieuwe Geallieerde wapenen. Groot-Admiraal Karl Doenitz heeft een laatste periode van 6 maanden gekregen om resultaten te tonen. Hij beloofde en werkt nieuwe tactieken uit. Schout-bij-Nacht ... voert thans het feitelijk bevel en heeft twee nieuwe duikboot-technieken in werking gesteld: een lok-techniek en een aanvals-techniek".

De „Daily Express" zeide, dat volgens erkenning van Hitlers nieuwsblad „Völkischer Beobachter", de duikbotenverliezen gedurende de laatste maanden gestegen zijn. Een bericht via Stockholm ontkende echter, dat de verliezen groter zijn dan de nieuwe bouw (Londen, (AP) 15.6).

ENGELSE KONING IN NOORD-AFRIKA.

Zijne Majesteit Koning George VI van Engeland, het symbool van de eenheid van het uitgebreide Britse imperium, is in Noord-Afrika aangekomen. Hij bezocht zijn strijdkrachten in het veld en onderscheidde Generaal Dwight D. Eisenhower met het teken van Ridder met het Grootkruis in de orde van Bath (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 16.6).

NU DE KONING UIT ENGELAND IS.

Vijf Raadgevers van Staat, de Koningin inbegrepen, regeren over Groot Brittannië, terwijl de Koning door Noord-Afrika reist op zijn tweede bezoek in oorlogstijd aan troepen overzee. Behalve de Koningin zijn de Raadgevers, welke de Koning benoemde om tijdens Zijn afwezigheid voor Hem op te treden: de Hertog van Gloucester zijn jongere broer, zijn zuster Prinses van Connaught zijn tante en de Gravin van Southeak, zijn nicht.

De mede-raadgevers van de Koningin zijn de vier personen, die achtereenvolgens in aanmerking komen voor de troon, de minderjarigen uitgesloten. Kroonprinses Elizabeth is 17.

De Hertog van Gloucester ontdeed zich het vorig jaar van zijn militaire werkzaamheden om den Koning meer bijstand te verlenen in staatszaken.

De standaard van de Koningin wapperde heden van het Buckingham Paleis, waardoor wordt te kennen gegeven, dat Zij zich alleen in de residentie bevindt (Londen, (AP) 16.6).

CONVOOI ARRIVEERT TE GIBRALTAR.

De Duitse radio beweerde, dat een convooi van 25 schepen, die met ballast geladen zijn, te Gibraltar zijn aangekomen uit de Middellandse Zee. Het convooi zou zijn beschermd door het nieuwe Britse slagschip „King George V", het vliegdekschip „Formidable" en kleine Noordamerikaanse vlooteenheden. Van Geallieerde zijde werd geen bevestiging van dit bericht gegeven. (New York, (AP) 15.6).

DE BEDREIGING VOOR DE AS IN EUROPA.

Lewis Hawkins seint uit Londen:

Terwijl de Italianen hun ogen angstig gericht hielden op het gebied ten Zuiden van Sicilië, werden de bezorgde Duitsers herinnerd aan nieuwe gevaren in het Oosten waar volgens Radio-Berlijn de Russen strijdkrachten ophopen ten Zuiden van Moskou. Hoewel de Duitse omroeper zeide, dat er geen andere tekenen zijn van een aanstand offensief door het Rode leger, legde zijn bewering nadruk op het feit, dat de as wordt bedreigd van een dozijn punten, hoewel de volgende grote aanvallen algemeen verwacht worden in het Middellandse Zeegebied. De radio's van de as gingen voort melding te maken van grote concentraties van landingsvaartuigen langs de Afrikaanse kusten, die het dichtste bij Sicilië liggen. Het Duitse communiqué beweerde, dat een geslaagde aanval werd gedaan op een Brits convooi nabij Portugal.

Aangezien het niet zeker is waar de Geallieerde aanval zal komen verdelen de Duitsers — naar vermeld wordt — de belangrijke commando's onder de hoogste generaals overal rond de buitenste verdedigingsring van de Europese vesting. Berichten doen de laatste tijd de ronde, dat Erwin Rommel zich in Zuid-Frankrijk bevindt. Deze kwamen na ontvangst van particulieren inlichtingen, dat hij benoemd is tot Bevelhebber van de Duitse strijdkrachten in Zuid-Frankrijk, die zich gesteld zien voor de Geallieerde legers in Algerië. Zijn commando omvat ongeveer de vroegere onbezette zone, terwijl Generaal von Rundstedt het commando behoudt over West-Frankrijk en de Atlantische Wal.

Een gelijksoortige splitsing zou in Noorwegen gemaakt zijn waarbij het gebied van Generaal Falkenhorst zou zijn gereduceerd tot het gebied van Trondheim tot het Zuidelijk punt van Noorwegen, Oslo inbegrepen. Generaal Dietl, Bevelhebber in Finland, zou ook zijn belast met de verdediging van Noordelijk Noorwegen. Generaal List heeft — gelijk vroeger gemeld werd — het bevel over Zuid-Oost Europa.

Terwijl allerlei gissingen over de juiste tijd van de Geallieerde landingen gemaakt worden door de as — blijkbaar met het tweeledige doel om te vissen naar inlichtingen en te trachten de defensies waakzaam te houden — poogde een militaire commentator van Radio-Rome het verlies van de eilanden-voorposten als niets beduidend voor te stellen.

Van Pantelleria, Lampedusa en Linosa verklaarde hij: „Deze eilanden zijn geen versterkte bolwerken of speerpunten van de eigenlijke Italiaanse verdediging. Het zijn vooruitgeschoven observatieposten met goede verdedigingswerken, die echter niet bedoeld zijn om een grote vijandelijke aanval te stuiten. Mocht de vijand besluiten het Italiaanse vasteland aan te vallen, dan zullen hem grote verrassingen wachten, aangezien de verdedigingswerken hier op een gans andere schaal zijn ingericht. De steun van de luchtmacht zal ten volle geboden worden aan onze defensies en beschermde stellingen, die volledig ... mand zijn en de meest formidabele versperring vormen voor elken invaller" (Londen, (AP) 15.6).

HONGAARSE NAZIES VERZETTEN ZICH TEGEN NIEUWE REGERINGS-POLITIEK.

Betrouwbare kringen in Boedapest deelden mede, dat de Hongaarse nazies onder leiding van oud-Premier Bela Imredi een krachtige ondergrondse campagne voeren in een poging de nieuwe politiek van „non-belligerentie" der Regering spaak te doen lopen. Deze pogingen hebben tot nu toe geen merkbare successen gehad.

Premier Nicholas Kallay, die onlangs het Parlement liet sluiten teneinde een openlijke botsing te voorkomen over de vraag om zich al of niet in te laten met nieuwe krijgs ondernemingen van de as, heeft, krachtige politiële maatregelen doen nemen om betogingen te voorkomen. Berichten maken melding van het in hechtenis stellen van 372 personen in Boedapest tijdens de afgelopen week. Voorts zijn inter-locale telefoongesprekken verboden, er is een besluit afgekondigd tegen betogingen en de politie is waakzaam om de orde te handhaven (Bern, (AP) 15.6).

AANHOUDINGEN IN DUITSLAND.

Een Tass-bericht uit Zürich zeide, dat tienduizenden Duitsers en buitenlandse arbeiders in Duitsland in hechtenis werden gesteld wegens het toenemen van sabotage, welke tegen het Hitler-régime gericht is. Onder de gearresteerden bevinden zich vele vernuftelingen en officieren van de reserve-troepen en de S.S. elite-detachementen. Voorts werd gezegd, dat in Berlijn, Maagdenburg en andere steden de Gestapo speciale bekendmakingen deed omtrent de arrestatie van „verkapte vijanden van het Reich." (Moskou, (AP) 15.6).

„OM MILITAIRE REDENEN".

Britse en Franse officiële kringen waren zwijgzaam over de berichten, dat de Turks—Syrische grens gesloten wordt. Een zegsman van De Gaulle's Hoofdkwartier zeide, dat, indien het bericht waar is, het sluiten van de grens waarschijnlijk zal geschieden om militaire redenen zonder „enige diplomatieke of economische betekenis" (Londen, (AP) 15.6).

Het nieuws van vandaag.

Uit al het nieuws blijkt, dat er thans een gespannen atmospheer van afwachting heerst. Iedereen voelt, dat er grote dingen staan te gebeuren.

Op de Stille Oceaan is het betrekkelijk stil. Toen men den Noordamerikaansen Secretaris van Marine naar de reden hiervan vroeg, antwoordde hij: „Ik kan het u niet zeggen, behalve dat het erg lang duurt om zich gereed te maken voor een grote onderneming" (blz. 3).

In het Kanaal van Sicilië worden koortsachtige voorbereidselen getroffen voor de volgende aanvallen op den vijand. De strijd beperkt zich nu tot de lucht. Aanvallen worden gedaan op vijandelijke vliegvelden op Sicilië en de vijand zegt, dat hij convooien en landingsvaartuigen langs de Noordafrikaanse kust bombardeert. De Engelse Koning bevindt zich sedert Zaterdag in Noord-Afrika en bezocht er de Geallieerde troepen. Tevens gaf Hij een hoge onderscheiding aan Generaal Dwight D. Eisenhower, den Geallieerden Opperbevelhebber in dit krijgsgebied.

In West-Europa duren de luchtaanvallen op het Europese vasteland voort. Gecontreerde aanvallen werden niet gedaan in de afgelopen nacht, doch de vijandelijke vliegvelden, spoor- en waterwegen van Denemarken tot Frankrijk werden bestookt in het heldere maanlicht.

In Rusland blijft het nog steeds bij plaatselijke gevechten, waarvan de voornaamste gemeld worden uit de Orel-sector. Buitenlandse militaire deskundigen beweren, dat de Duitsers een gehele maand hebben laten voorbijgaan zonder het verwachte zomer-offensief te ondernemen, als gevolg van de doeltreffendheid der Russische luchtaanvallen op hun verbindings- en aanvoerwegen, vliegvelden, ammunitie-depôts en troepen concentroties. Men gelooft ook, dat de Duitsers bang zijn nu reeds een offensief tegen Ruland te wagen, gezien de mogelijkheid van een tweede front in het Westen. Elke dag die voorbijgaat is dus en verlies voor de Duitsers aan het Oostfront (blz. 3).

In Turkije arriveerde Admiraal Sir John Cunningham, de Britse Bevelhebber in de Levant. Hij sprak met de hoogste Turkse staatslieden. Terwijl deze besprekingen plaats vinden zegt een bericht, dat de grens tussen Turkije en Syrië gesloten is „om militaire redenen" (blz. 1).

En in Algiers onderhandelen de Generaals Giraud en De Gaulle nog steeds om tot een vergelijk te komen (blz. 1).

Wijziging maximum prijzen voor het Eiland Curaçao.

Voor den Kleinhandel:

AARDAPPELEN per ½ kg.		fl. 0.35
„	per krat van minstens 50 lbs.	fl. 10.—
UIEN per ½ kg.		fl. 0.36

Voor den Groothandel:

AARDAPPELEN per krat van minstens 50 lbs.	fls. 9.50
UIEN per krat van minstens 50 lbs.	fls. 10.30

Het Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken.

1841)

WELKE TAAL IS WERELDTAAL?

door

PROF. DR. MARIO A. PEI,

Columbia-Universiteit.

Onlangs zond iemand een brief aan de „New York Times", waarin hij het het gebruik van Engels of Spaans als internationale taal bepleitte op grond dat „het Frans met zijn ingewikkelde werkwoorden en geslachten te moeilijk is."

Het zij dezen schrijver verre om de verdiensten van Engels of Spaans in discrediet te brengen. Het moet echter duidelijk zijn, dat elkeen, die Spaans en Frans kent, weet dat de moeilijkheden van werkwoorden en geslachten in beide talen grotendeels gelijk zijn.

Engels is een ideale wereldtaal, zowel bezien van het standpunt van aantal en aardrijkskundige verdeling der sprekers als van dat van grammaticale eenvoud.

Doch het Engels biedt ontzaggelijke moeilijkheden aan den leerling door de anarchie in spelling en uitspraak.

Het als onvermijdelijk aanvaardde, proces „om te leren spellen" neemt de tijd in beslag op het gymnasium, de middelbare school, de hoge school en is dikwijls nog niet geheel voltooid als de student een graad behaald heeft op de universiteit. De spelling, de uitspraak en zelfs de verdeling van lettergrepen van elk Engels woord moet afzonderlijk worden onthouden en de spellingleer van de taal met betrekking tot haar uitspraak kan niet worden teruggebracht tot een berekkelijk eenvoudig stel vaste regels, gelijk het geval is met de meeste andere Europese talen.

Inderdaad heeft het moeilijke proces om Engels tegelijk te leren spreken en schrijven slechts een tegenhanger in talen, die gebruik maken van ideographische schrifmethoden, zoals het Chinees en het Japans.

Bezien van het standpunt van de verspreiding en het aantal sprekers, zijn de volgende cijfers misschien van belang. In geval van elke taal, toont het eerste getal, ongeveer in millioenentallen, het aantal van hen, die de taal van kindsbeen af hebben leren spreken; het tweede, de koloniale bevolkingen, waarvan tenminste een deel geacht kan worden de taal der kolonisierende mogendheid te hebben geleerd; het derde (zeer benaderend), de mensen, die de taal hebben aangeleerd en gebruiken, min of meer vloeiend, doch ondergeschikt aan de landstaal.

	Inheems	Koloniaal	Cultureel	Totaal
Engels	210	520	50	780
Chinees (Mandarijns)	280	145*	1	426
Frans	60	85	50	195
Russisch	140	40	1	181
Duits	80	0	70	150
Japans	75	65	2	142
Spaans	106	1	3	110
Italiaans	45	13	12	70
Portugees	52	10	1	63

* andere Chinese dialecten inbegrepen.

Aardrijkskundig is het gebruik van Engels en Frans over alle werelddelen verspreid; Duits is grotendeels beperkt tot Europa; Spaans (buiten Spanje zelf) tot het Westelijk Halfrond; Russisch tot Europa en Azië; Chinees en Japans tot Azië.

De cijfers voor Engels worden vergroot door de koloniale bevolking van Brits Indië (390 millioen) waarvan naar schatting echter minder dan 5 millioen Engels spreken of verstaan. Volgens deze op feiten gebaseerde schatting moet het aantal onder „Koloniaal" dus met 390—5=385 verminderd worden, hetgeen het totaal aantal Engels sprekenden op 395.000.000 brengt, dus minder dan het ook iets te hoog geraamde totaal aantal Frans sprekenden, nl. 426.000.000.

Alles tezamen ziet het ernaar uit, dat de wedstrijd om een wereldtaal te worden, andere mededingers omvat dan Engels en Spaans.

Frans, een taal van de oude cultuur en algemeen aanvaard onder de meer ontwikkelde klassen van alle landen, kan niet zo gemakkelijk uitgesloten worden.

Nederland.

EEN DROEVIG EEUW-HERDENKEN.

Een eeuw geleden begonnen de Dominicanen in Nederland weer naar buiten op te treden.

De orde van den Heiligen Dominicus had zich in de Middeleeuwen over geheel Europa verbreid en ook in de Lage Landen was mede door de zorg van den Heiligen Albertus Magnus een bloeiend Dominicaans kloosterleven tot stand gekomen. De orde der Dominicanen kent een **Zaligen Alanus**, die van zijn klooster uit in Zwolle de rozenkrans verbreidde, een **Dirc van Delft**, die aan het gravenhof zijn „Tafel van der kersten gelove" schreef, een **Van Mierlo**, Bisschop van Haarlem, **Cools**, Bisschop van Roermond, een **Ophovius**, Bisschop van den Bosch. Doch er kwam een storm, Pater Johannes van Keulen stierf op het martelveld van Den Briel en in het jaar 1583 moet het verslag ons vertellen „werd in Nederland een groot deel der kloosters met de grond gelijk gemaakt, terwijl in Holland, Zeeland, Friesland en Gelderland onze broeders door pijnen en vervolgingen en op alle mogelijke wijzen werden gemarteld".

Er kwam een tijd van leven in stilte, van trekken van stad naar stad in de stilte van de nacht, vermomd als burger, werkman, het habijt werd niet meer gezien. Totdat langzaam, zeer langzaam, de tijden veranderden en men in het jaar 1843 in Nijmegen weer beginnen kon.

1843: een droevig eeuw-herdenken. Onder Koning Willem II brak de vrijheid zich baan, de oude klooster-liturgie kon zich weer ontwikkelen. Kloosters kwamen er in Huissen, Zwolle, en Nijmegen. De orde groeide. Men kon Paters sturen naar Curaçao en de andere eilanden, reeds bijna 75 jaar lang, naar Denemarken, Puerto Rico, Chili, Trinidad en Zuid-Afrika.

Het parochieleven bloeide, predikanten trokken het land rond. Men had professoren aan de universiteiten van Amsterdam, Leiden, Tilburg, Nijmegen, Rome en Freiburg. Men gaf krachten voor de apologetische beweging, greep de radio aan als modern volksapostolaat.

En nu, nu liggen de Duitsers in de kloostertuinen, huizen zij in de cellen der Paters; men heeft de kloosters moeten verlaten — het Albertinum binnen 48 uur — en de Paters leven weer in particuliere huizen, scholen, terwijl sommigen van hen in concentratiekampen zuchten.

Voorwaar een droef eeuw-herdenken. Mogen zij ook nu de kracht bezitten martelaar te kunnen zijn. God zegene hen allen.

NEDERLANDS TEGENSTAND.

Vele Engelse bladen prijzen de tegenstand, die Nederlandse Katholieke en Protestantse voorgangers het nazisme bieden. De „Daily Telegraph" en de "Yorkshire Post" wijden er geestdriftige hoofdartikelen aan.

NEDERLAND — ARGENTINIË.

De Gouvernements-persdienst deelt mede, dat de Nederlandse regering den Nederlandsen gezant te Buenos Aires heeft opgedragen de normale relaties met de nieuwe Argentijnse regering voort te zetten.

NAZIE-METHODEN.

Telkens worden nog nieuwe bizonderheden bekend over de eerste week van Mei in Nederland:

Toen bij Philips-Eindhoven de staking uitbrak, werden onmiddellijk drie meesterknechts terechtgesteld en hun lijken werden „als afschrikwekkend voorbeeld" publiekelijk ten toon gesteld. Bij de Unilever werden 60 arbeiders als gijzelaars gearresteerd en met executie bedreigd, wanneer niet onmiddellijk het werk zou worden hervat.

VERPLICHTE ARBEID VOOR VROUWEN.

De Duitse Commissaris voor speciale diensten in Nederland Schmidt heeft op een in Den Haag gehouden bijeenkomst medegedeeld, dat de Nederlandse vrouwen verplicht zullen worden werk te verrichten in plaats van naar Duitsland gezonden Nederlandse arbeiders.

16 BURGEMEESTERS ONTSLAGEN.

Thans wordt bekend, dat, in verband met de woelingen, die in de eerste week van Mei in Nederland hebben plaats gehad, niet minder dan 16 burgemeesters zijn ontslagen.

DE VLAGGENDAG.

Overal heeft, evenals hier in Curaçao, Nederland deel genomen aan de vlaggendag. In Londen was Nederland vertegenwoordigd bij de plechtigheden door de officieren J. W. Termijtelen, C. Moolenburgh en L. J. A. Schoonenberg.

Te Paramaribo wapperden op het Gouvernementsplein vele Geallieerde vlaggen, die door Nederlandse mariniers waren gehesen, terwijl de militaire muziek de volksliederen speelde. Over geheel Suriname werd gevlagd. In Australië namen onze troepen deel aan een grote parade. Een contingent van ruim honderd van onze Timorese guerrilla-vechters trok buitengewone belangstelling.

CALVINISTISCH PROTEST.

Thans is te Londen ook de text aangekomen van de oproeping tot gebed, die op 16 Mei in de Gereformeerde Kerken van Nederland is voorgelezen, dezelfde dag, dat de Herderlijke Brief der Bisschoppen werd gepubliceerd. Deze text luidt als volgt:

„Geliefde broeders en zusters. Er heerst diepe smart in onze zielen om het lijden van ons volk. De Haagse sectie der Gereformeerde Kerken in Nederland, daartoe aangewezen door de Algemene Synode roept u daarom op tot gemeenschappelijk gebed niet alleen in de kerken, doch ook in uw huizen, opdat dit eendag zij van gemeenschappelijk gebed.

De gedachte, dat duizenden, behorende tot de Protestantse kerken, zich vandaag met ons om Godes troon scharen, sterkt ons. De maatregelen, die sedert April zijn afgekondigd, vervulden tallozen met de diepste ellende. De smart van de familieleden van de slachtoffers van onrust en spanning, die wij gedurende de eerste dagen van Mei doorleefden; de smart van de gezinnen, die zoons hebben, welke student zijn, of wier vaders en broeders en zoons gedwongen zijn tot het verrichten van arbeid zonder inachtneming van de pijnlijke wonde hun geweten toegebracht. Dit alles pijnigt onze zielen. Op ons allen drukt de zware last van wat gevoeld wordt als verschrikkelijk onrecht. Onmacht wordt gevoeld door geestelijkheid en volk gelijkelijk in het aangezicht van de rechteloze nazie-practijken.

Wij zullen onze zonden bekennen, doch wij zullen ook Hem aanroepen, die Amachtig en Rechtvaardig is, die redde en zal redden hen, die in Hem hun hoop stellen en die bereid zijn Hem gehoorzaam te volgen."

VAN BEUSEKOM BEGRAVEN.

Gisteren is op het Nationale Kerkhof Arlington bij Washington ter aarde besteld het stoffelijk overschot van den Nedelandsen zee-officier D. van Beusekom, die aan boord van een Nederlands oorlogsschip door een ongeluk om het leven is gekomen.

Vele Nederlandse en Noordamerikaanse officieren woonden de begrafenis bij, die met militaire eer geschiedde.

VERBODEN UNIFORMEN TE DRAGEN.

De Duitsers hebben een ernstige waarschuwing gericht tot de leerlingen van Zeevaartscholen in Nederland, die, ondanks het uitdrukkelijke verbod daartoe, voortgaan hun uniformen te dragen.

NOENMAAL VOOR MEVROUW TSJANG KAI SJEK.

Vandaag bieden H.M. de Koningin en H.K.H. Prinses Juliana te Haren huize te Ottawa een noenmaal aan aan Mevrouw Tsjang Kai Sjek.

GOUVERNEUR VAN SURINAME NAAR GEORGETOWN.

Gouverneur Johannes C. Kielstra van Suriname is vandaag voor een beleefdheidsbezoek van 2 dagen aan Sir Gordon James Lethem, Gouverneur van Brits Guyana, naar Georgetown vertrokken.

OFFICIERSKRUIS „LEGION OF MERIT".

Aan den territorialen Commandant in Suriname, Kolonel J. K. Meyer, is voor het front van Nederlandse en Noordamerikaanse troepen, op het vliegveld Zanderij het officierskruis van de Noordamerikaanse orde „Legion of Merit" uitgereikt door Luitenant-Generaal George H. Brett, die daartoe speciaal uit Panama was gekomen.

BRAND TE KAMPEN.

De Duitse politie in Nederland vraagt per radio de aanhouding en voorgeleiding van Klaas Kruythoff, verdacht van brandstichting in het stadhuis te Kampen.

CURAÇAO

NIEUWE ADMINISTRATEUR VAN FINANCIËN.

De Heer Meester Henri J.M. Hoogeveen is benoemd tot Administrateur van Financiën als opvolger van den vertrekkenden Heer Franke.

GOUVERNEUR BEKRACHTIGT ZETELVERPLAATSINGEN JOURNALISTEN-VERENIGINGEN.

Bij Gouvernementsbeschikking nr. 4435, d.d. 8 Juni jl. heeft de Gouverneur van Curaçao de statutenwijziging van de vereniging „Nederlandse „Journalisten-Kring", houdende overbrenging van de plaats van vestiging van Amsterdam naar Curaçao, goedgekeurd.

Bij Gouvernementsbeschikking nr. 4152, d.d. 8 Juni werd hetzelfde gedaan ten aanzien van de „Nederlandse Rooms-katholieke Journalisten-Vereniging", welker zetel van Utrecht naar Curaçao verplaatst werd.

Hiermede is de zetelverplaatsing van de beide nationale journalisten-verenigingen, zoals geschied bij notariële acte verleden voor Notaris Mr. A.A.G. Smeets op 24 Mei jl., van overheidswege bekrachtigd.

„LIVRE DU MOIS".

De Mei-keuze van de „Club du livre français" is **Nostalgie de Paris**, door François Carco. Het boek van den bohémien speelt op de Rive gauche. Voorbijgegane eeuwen worden weer doorleefd, vroegere dichters en kunstenaars herleven. Het boek geeft een beeld van Parijs zoals het vóór Wereldoorlog II was.

OVER HET BESTUUR DER EILANDEN VAN DIT STAATSDEEL, BEHALVE CURAÇAO.

Bij de Staten van Curaçao is de volgende landsverordening ingediend:

De Gouverneur van Curaçao, in overweging genomen hebbende, dat het in verband met zijn voornemen spoedig uitvoering te geven aan de bepalingen der artikelen 117 en 118 der Curaçaose Staatsregeling, gewenst is, dat er dit jaar geen periodieke verkiezing van landraden op de eilanden van Curaçao, voor zover daarvoor in aanmerking komende, zal plaats hebben, doch de aftredende landraden als zodanig in functie blijven, terwijl het, gezien de gerezen twijfel omtrent de rechtmatigheid van de tegenwoordige bestuursorganen op de eilanden behalve Curaçao, aanbeveling verdient een bepaling in het leven te roepen ten einde deze rechtmatigheid buiten twijfel te stellen; heeft, de Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel 1: De gewone verkiezing van landraden, welke ingevolge artikel 36 van de verordening van 22 November 1869 (P.B. No. 24), regelende de vereisten om stemgerechtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al, wat verder de verkiezing der landraden betreft, op de eilanden tot deze kolonie behorende, zoals sedert gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de landsverordening van 25 October 1941 (P.B. No. 123), in de maand Juli 1943 gehouden moet worden, zal geen plaats vinden.

De landraden, die dit jaar aan de beurt van aftreden zijn, blijven als zodanig in functie.

Artikel 2: Al hetgeen de gezaghebbers, de landraden, en de raden van politie op de eilanden, waar deze personen of lichamen fungeren, als zodanig met inachtneming van de bepalingen van het oude Ve hoofdstuk van het bij de wet van 23 April 1936 (Stbl. No. 903, P.B. No. 67) herziene Reglement op het beleid der Regering in de kolonie Curaçao en de daarop steunende regelingen, voor zover daarop het vorig artikel geen inbreuk maakt, hebben verricht en besloten en zullen verrichten of besluiten na de inwerkingtreding van de Curaçaose Staatsregeling, wordt hierbij van kracht verklaard.

Ter inlichting diene het volgende:

Zoals Uwen Staten bekend, heeft de Gouverneur bij gouvernements-beschikking dd. 5 December 1942 no. 7530 een Commissie ingesteld ter bestudering van Staatkundige aangelegenheden, teneinde den Gouverneur en de Staten van Curaçao in dergelijke aangelegenheden van advies te dienen. Deze Commissie heeft onmiddellijk de uitwerking van de bepalingen, welke de artikelen 117 en 118 der Curaçaose Staatsregeling inhouden, in studie genomen. De werkzaamheden van de commissie, die, zoals de Gouverneur in de rede, waarmede Hij het zittingsjaar 1943—1944 der Staten opende, mededeelde, gericht zijn op een belangrijke bestuurshervorming, zijn reeds in een gevorderd stadium.

Zonder vooruit te lopen op de resultaten der studie van de commissie zolang zij haar advies ter zake nog niet heeft uitgebracht, kan de Gouverneur echter wel herhalen hetgeen Hij ook reeds in evengemelde rede heeft gezegd, dat de bewoners van de verschillende eilanden van ons staatsdeel erop moeten rekenen, dat zij in de toekomst in belangrijke grotere mate zelfs in het bestuur zullen moeten deelnemen.

De Commissie berichtte den Gouverneur, dat zij bij haar plannen aan een lichaam met een andere naam dan „Raad van Politie" heeft gedacht en dat dit een veel grotere rol in het bestuur van het plaatselijk ressort zal spelen dan nu de Raad van Politie doet. Zij heeft daarom gemeend, dat het in dit stadium beter is dit jaar geen periodieke verkiezingen voor landraden te doen plaats hebben, daar waar dit zou moeten geschieden, en de zittende leden voorlopig als zodanig te handhaven. Hiertoe strekt de bepaling van artikel 1 van het ontwerp.

Waar echter gelet op hetgeen door het lid van Uw college, Doctor Da Costa Gomez verleden jaar in de vergaderingen van de Staten van de 24e en de 25e Juni is naar voren gebracht ter zake van de wettigheid der continuatie van de Raden van Politie op de eilanden Aruba, Bonaire, Saba, St. Eustatius en St. Maarten, daaromtrent twijfel bestaat, dient een bepaling als artikel 1 gepaard te gaan met een andere, waarbij de rechtmatigheid van de tegenwoordige bestuursorganen op die eilanden buiten twijfel wordt gesteld.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Chauffeursbond „San Cristobal"**: Op 25 Juni as. zal er om 19.30 uur in Theater Brion een speciale vergadering gehouden worden voor die groep chauffeurs, die bij particulieren in dienst zijn.

— **Curaçaose Postzegel vereniging**: Vrijdagavond as. 20 uur zal er een gewone ledenvergadering gehouden worden in het repetitielocaal te Emmastad.

SPORT - RUBRIEK.

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zaterdag, 12 Juni 1943:	Transvaal 1 — Jong Curaçao 1 1—2
Van Zondag, 13 Juni 1943:	Jong Cur. 2 — Jong Holland 2 2—9
13 Juni 1943:	Jong Holland Jrs. — Indep. Jrs. 6—0
13 Juni 1943:	Scherpenh. Jrs. — S.U.B.T. Jrs. 0—0
Van Maandag 14 Juni 1943:	S.U.B.T. 1 — Independiente 1 0—1

Hierdoor is de C.A.B.-tropee bezit geworden van de vereniging „Independiente".

WEDSTRIJDPROGRAMMA. STADION.

COMPETITIE 1943.

Zondag 20 Juni 1943: A-Klasse:	Jong Holland 1 — **Transvaal** 1 (Ankoné)
Zondag 20 Juni 1943: **Juniores**	Jong Curaçao — Jong Holland (Van Eerden)

MUNDO NOBO.

Zondag 20 Juni 1943: **Reserve A-klasse**	S.U.B.T. 2 — Atlanta 2 (Visser)

SCHERPENHEUVEL.

Zondag 20 Juni 1943: **B-klasse**	Scherpenh. — Union Sporting Club (Oehlers)

Aanvang der wedstrijden: Voor de A-Klasse en Reserve A-Klasse en B-Klasse om 16.15 uur precies; voor de Juniores des morgens om 10 uur precies.

HET BESTUUR.

Buitenland.

EEN INTERNATIONALE ORGANISATIE.

Het Comité voor Buitenlandse Zaken van het Noordamerikaanse Huis van Afgevaardigden beval unaniem aan het Congres aan om de resolutie te aanvaarden „dat het Congres zich hierbij gunstig uitspreekt voor het vormen van een geschikte internationale organisatie met voldoende macht om een rechtvaardige duurzame vrede te vestigen en te onderhouden en dat het de deelneming der Verenigde Staten daarin voorstaat." De resolutie welke een is uit een aantal voor de na-oorlogse wereldorganisatie, zal thans aan het Congres worden voorgelegd. Zij werd ingediend door Afgevaardigde K.W. Fulbright, een Democraat van Kansas. (Washington, (AP) 15.6).

DE GUERRILLA'S VAN RUSLAND.

Russische verhalen over de doeltreffendheid van hun goed georganiseerde guerrilla-krijg in het Duitse achterland werden bekrachtigd door een Duitsen oorlogscorrespondent voor Radio-Berlijn. Deze zeide, dat de gewapende benden snel toeslaan, soms een bataljon sterk. „Zij houden zich schuil in ontoegankelijke wouden, welke omringd zijn door moerassen. Deze benden hebben voldoende voorraden ammunitie. Elk hunner woningen is een kazemat" (Londen, (AP) 15.6).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

„Gedurende de nacht van 15 op 16 Juni hadden er geen belangrijke veranderingen plaats aan het front. In een sector van het Westfront poogde een vijandelijk detachement verkenners onze stellingen aan te vallen. Vier onzer mitrailleurs ontvingen den vijand met een hevig vuur. Na verlies van talrijke mannen waren de Duitsers gedwongen zich naar hun oorspronkelijke stellingen terug te trekken.

Ten Noord-Westen van Mtsensk brachten onze vliegers 3 Duitse vliegtuigen in luchtgevechten omlaag. Nog een vijandelijk vliegtuig werd vernield door afweervuur. In het gebied van Lisitsjansk poogde het vijandelijke voetvolk onze linies in een aanval te verkennen. De Hitlerieten werden uiteengeslagen alvorens zij de eerste linie van de Sovjet-verdediging bereikten. Ongeveer 80 Duitse officieren en manschappen werden gedood.

Ten Westen van Rostov vernielden mortieren-kanonniers 5 Duitse uitgravingen en ook een mortieren-batterij. Een groep van onze verkenners brak in de vijandelijke achterhoede door en na de schildwachten gedood te hebben, bliezen zij een ammunitie-opslagplaats op. In het gebied van Sevsk drong een detachement van onze verkenners in de vijandelijke stellingen door. Er werden handgranaten geworpen in de Duitse uitgravingen. Talrijke Hitlerieten werden gedood en er werden gevangenen gemaakt. Onze verkenners keerden zonder verliezen naar hun afdelingen terug.

Russische vliegers deden een nachtelijke aanval op een samentrekking van vijandelijke tanks. Voltreffers werden geboekt. 4 Duitse vliegtuigen werden in luchtgevechten neergehaald.

Guerrilla's, die in de streek van Kalinin opereren, versloegen een Duits garnizoen. 30 Hitlerieten werden gedood, twee bruggen werden opgeblazen en de telegraaf-kabels werden doorgesneden. Een guerrilla-groep deed een Duitse trein op weg naar het front ontsporen. Een andere groep onderschepte 2 Duitse vrachtauto's met oorlogsmateriaal. Poolse patriotten bliezen een spoorbrug op en vernietigden een Duitse trein. Een andere groep overviel een spoorwegstation en vernielde alle aanwezige materiaal. Een groep Polen van een zekere stad bevrijdde alle Polen, die naar Duitsland gedeporteerd zouden worden en doodden enkele Duitse politiemannen" (Moskou, (AP) 16.6).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Op 14 Juni werd een troep matrozen aan land gezet op het eiland Lampione van een onzer torpedojagers. Men vond, dat het eiland onbewoond was. In de nacht van 14 op 15 juni vielen Wellington bommenwerpers der Noordwestelijke Afrikaanse luchtstrijdkrachten belangrijke vliegvelden op Sicilië aan. Deze aanvallen werden gisteren voortgezet, toen grote strijdkrachten van Vliegende Forten, geëscorteerd door Lightnings, de vliegvelden Bocca di Falco en Castelvetrano aanvielen. Men zag bommen ontploffen op de vliegterreinen en barakken, waardoor vele branden ontstonden. Mitchells en Marauders, geëscorteerd door Lightnings en Warhawks, deden krachtige aanvallen op de vliegvelden Sciacca en Borizzo. Doelen te Marsala werden aangevallen door Lightnings. Tijdens deze verrichtingen werden 11 vijandelijke vliegtuigen vernield in luchtgevechten en in de nacht van 14 op 15 Juni werden 5 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten. Van deze verrichtingen worden 7 onzer vliegtuigen vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 16.6).

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het communiqué van de luchtmacht in het Midden-Oosten luidt als volgt: „Onze lange-afstands gevechtsvliegtuigen zetten de aanvallende vluchten tegen de vijandelijke scheepvaart op de Aegeïsche Zee gisteren voort. Twee zeilschepen werden aangevallen nabij het eiland Paros en beschadigd door vele kanontreffers. Van deze en andere verrichtingen wordt geen onzer vliegtuigen vermist" (Caïro, (AP) 16.6).

ENGELSE KONING BEZOEKT DE TROEPEN.

De Fransen roepen: „Vive le Roi!"

Relman Morin seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika:

Zijne Majesteit de Koning van Engeland bevindt zich sedert Zaterdag in Noord-Afrika. Hij bezocht de tonelen van de grootste Geallieerde overwinning en sprak met de soldaten en matrozen, die haar behaalden. Het nieuws werd officieel geheim gehouden tot vandaag. Zijn inspectie-tocht, welke was samengevat in enkele dagen, bracht Hem naar verschillende Britse en Noordamerikaanse kampen, aan boord van oorlogsschepen en zelfs aan een stuk strand, waar meer dan 3000 man hun Zondags zeebad namen. Dat was een onvergetelijk ogenblik De mannen kregen Zijne Majesteit in de gaten, terwijl Zij stond in de veranda van een kleine villa voor officieren.

Uit alle richtingen kwamen zij toelopen, zodat zij op niets meer leken dan op een horde halfnaakte wilden op het oorlogspad. Het nieuws bereikte zelfs degenen, die zich in het water bevonden.

Er waren geen stophorloge's, maar ongetwijfeld werd elk zwemrecord gebroken van die 100 tot de 800 meter.

Binnen een oogwenk was het strand voor de veranda een opeengepakte groep mannen. Plotseling hield het opgewonde gepraat op. Als op het teken van een onzichtbaren leider begonnen zij te zingen „God save our King"; men kon zien, dat zij het meenden. Toen het volkslied beëindigd was, ging Zijne Majesteit de trap af en kwam Zij op het strand staan. Dat was niet bedoeld als deel van het programma en de adjudanten des Konings werden er zo door verrast, dat zij Hem bijna kwijt raakten. De Koning schreed naar het midden van de menigte en onderhield zich met de dichtstbijzijnden. Zij vingen toen een nieuw lied aan: „For he is a jolly good fellow". Er waren vele Franse burgers aanwezig. Zij riepen: „Vive le roi!" Twee oude Fransen keken elkander aan en de een zeide: „Het is lang geleden sinds ik deze woorden gezegd heb" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 16.6).

JAPANSE LANDDAG BIJEEN.

De Japanse Landdag kwam heden bijeen voor een zitting van drie dagen om automatisch een wet goed te keuren, waarover beslist is door Premier Hideki Tojo en de Keizerlijke Raad van Bijstand in het Bestuur.

Intussen is een uitgebreide propaganda-campagne gaande die het volk moet voorbereiden op grotere ontberingen.

Tojo zal morgen voor de Landdag verschijnen en de Afgevaardigden zullen geen vragen mogen stellen.

Ongeveer 1800 millioen yen zal worden gevraagd voor het Ministerie van Handel en Nijverheid. Radio-Tokio zeide, dat de Regering van plan is een lening uit te schrijven voor 21.860.000-000 yen, waarvan 17.163.000.000 bestemd zal zijn voor „speciale militaire nood-uitgaven." De yen wordt niet genoteerd in buitenlandse valuta, doch heeft een nominale waarde van ongeveer 44 cent (Curaçao).

Onder de radio-redevoeringen, die tot het volk gericht werden, was een van Hirosji Sjimomura, die dikwijls voor den Premier spreekt. Hij zeide: „Niet alleen in ons land, doch over de gehele wereld geloof ik, dat velen thans klagen, dat de oorlog te lang duurt en dat onze levenswijzen worden blootgesteld aan ongerief en moeilijkheden. Sommigen zeggen, dat wij genoeg oorlog hebben gehad en dat de oorlog thans reeds voorbij moest zijn... Indien wij onze huidige levenswijzen zouden behouden, zou dat schitterend zijn. Doch het is te goed om waar te zijn."

Het Huis der Pairs herkoos Prins Kuniyuki Tokugawa tot algemeen voorzitter. Graaf Hitotaro Hayasji werd gekozen tot voorzitter van het begrotings-comité en Baron Kozo Kawasaki tot vice-voorzitter. Het Lagerhuis installeerde Tadahiko Okado als voorzitter (New York, (AP) 15.6).

TOJO VOORZIET MOEILIJKHEDEN.

De luisterdiensten van de Noordamerikaanse Regering vingen een uitzending van Tokio op met een toespraak van Premier Generaal Hideki Tojo voor de Japanse Landdag. Tojo verklaarde, dat de toestand „steeds ingewikkelder wordt" en dat er tekenen zijn van een aanstaand Brits-Noordamerikaans offensief op grote schaal. Hij verzekerde evenwel aan de Landdag, dat de nieuwe aanvallen, die door de Geallieerden worden voorbereid, „dingen zijn welke Japan natuurlijk voorzien heeft". „Bij het ondernemen van dergelijke tegen-offensieven door onze vijanden zullen de Keizerlijke strijdkrachten hen opvangen waar zij ook komen", aldus Tojo. „Onze strijdkrachten brengen hen niet alleen verschrikkelijke slagen toe, doch ontwikkelen ook nieuwe methoden om het te verslaan".

De Premier repte niet over de verliezen, die de Japanners de laatste tijd geleden hebben op het eiland Attu en in Midden-China, doch zeide tot de Landdag: „De Japanse troepen voeren operaties op grote schaal uit in China en langs de Brits Indische grens".

Tojo beweerde, dat de Regeringen van de bezette landen in Oost-Azië „samenwerken" met Japan om de oorlog te winnen. Hij beloofde dat Japan elke poging zal doen om Brits Indië te helpen de „Angelsaksische invloeden te verdrijven, welke de vijand zijn van Brits Indië in elke ware zin van het woord".

Ook beloofde hij aan de Philippijnen „onafhankelijkheid" binnen een jaar en voorts zeide hij, dat spoedig een nieuwe „onafhankelijke Birmaanse staat zal worden gevestigd. Zijn vertrouwen in de uiteindelijke overwinning door Japan en as-genoten gaf Tojo nog te kennen en hij besloot met te zeggen:

„Onze strategische positie om de overwinning in Groter Oost-Azië te behalen wordt elke dag versterkt, terwijl de grote hulpbronnen van het gebied snel worden omgezet in gevechtskracht" (New York, (AP) 16.6).

COMMUNIQUÉ VAN HET CHINESE HOOFDCOMMANDO.

Het communiqué van het Chinese Hoofdcommando luidt als volgt:

„Ten Zuid-Westen van Sjasi in het Westen van de provincie Hupeh ruimden de Chinese strijdkrachten meer dan de helft op van de vijandelijke troepen, die in de nacht van 13 Juni te omsingeld werden. Deze plaats viel in Mitsjitai omsingeld werden De vijandelijke resten trokken zich terug naar Mitosju met de Chinese eenheden op de hielen.

In het Zuiden van Hunan vielen de Chinese strijdkrachten Yuho aan ten Noord-Westen van Sinyang in de nacht van 10 Juni. Belangrijke verliezen werden den vijand toegebracht. Vijandelijke telefoonverbindingen werden vernield en een grote hoeveelheid draad werd door de Chinezen veroverd. De vijandelijke troepen uit Sinyang vielen onze stellingen te Mopantsai op 12 Juni aan via Yangliuho. Zij werden afgeslagen. Zij deden omstreeks het middaguur van dezelfde dag een nieuwe aanval na ontvangst van versterkingen. De gevechten duren er nog voort (Tsjungking, (AP) 15.6).

COMMUNIQUÉ VAN DE NOORD-AMERIKAANSE MARINE.

„Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte): Op 13 Juni beschadigden gevechtsvliegtuigen van de Marine in het gebied van de Stille Zuidzee een Japanse verkenningsbommenwerper. Tijdens de nacht bevonden Japanse bommenwerpers zich boven het eiland Guadalcanal. Een klein aantal bommen werd geworpen. Er waren geen verliezen onder het personeel en geen schade werd geleden aan het materiaal." (Washington (AP) 15.6).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Algiers:** Generaal De Gaulle schijnt nieuwe machten gewonnen te hebben in de strijd met Generaal Giraud over de reorganisatie van het Franse leger en het commando ervan. De Gaulle en Generaal Georges Catroux confereerden gisteren afzonderlijk met Giraud en men gelooft, dat De Gaulle als gevolg daarvan enkele concesies is verkregen heeft.

— **Londen:** Het DNB zeide, dat Berlijn hedenochtend luchtalarm had van 1.45 uur tot 2.19 uur. Geen bizondere gebeurtenissen, geen schade en geen ongevallen worden gemeld.

— **Londen:** Volgens het DNB bevonden zich in de afgelopen nacht Geallieerde bommenwerpers boven Noord-Duitsland. Afzonderlijke bommen zouden enige nietsbeduidende schade hebben aangericht.

— **Londen:** Kort na middernacht verschenen enkele vijandelijke vliegtuigen boven de kustdistricten van Zuidoostelijk Engeland. De bommen, die geworpen werden, veroorzaakten weinig schade. Niemand werd ernstig gewond.

— **Londen:** De Duitse radio zeide, dat Hitler een felicitatie-boodschap heeft gezonden aan den Koning van Zweden, die vandaag 85 jaar oud is.

— **Londen: De Nederlandse regering maakte bekend, dat zij de nieuwe Argentijnse regering erkend heeft.**

— **New York:** Radio-Berlijn zeide in een bericht uit Rome, dat Carlos Scorza, Secretaris van de fascistische partij, is benoemd tot lid van de Hoge Fascistische Raad.

— **Londen:** Radio-Rome zeide, dat volgens de „Popolo d'Italia" het aantal doden tengevolge van luchtaanvallen op Napels 2300 bedraagt. Het totale aantal slachtoffers wordt opgegeven als 10.000.

— **Londen:** De conferentie van de Britse Labour Partij verwierp met 1.951.000 tegen 712.000 stemmen de aanvraag van de Communistische Partij om zich aan te sluiten bij de Labour Partij. In een redevoering deed de Britse Minister van Binnenlandse Zaken, Herbert Morrison, een beroep op de Conferentie „om de quaestie van aansluiting niet te verwarren met de betrekkingen van de Britse regering met de Sovjet Unie." Morrison voorspelde, dat de Komintern niet meer in leven zal worden geroepen, doch zeide, dat de communistische partij nog haar heil zoekt in „revolutie met geweld" in tegenstelling tot de „politiek van overreding" der Labour Partij. Hij drong er bij de Communistische Partij op aan het voorbeeld van de Komintern te volgen en zich te ontbinden.

Deze krant is gedeeltelijk ongecorrigeerd.

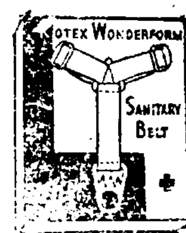

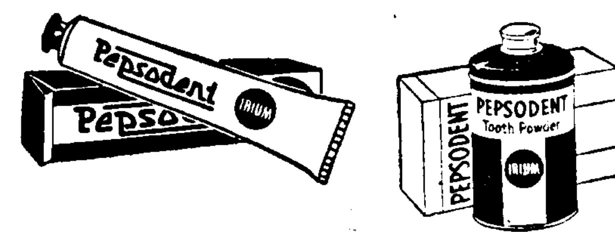

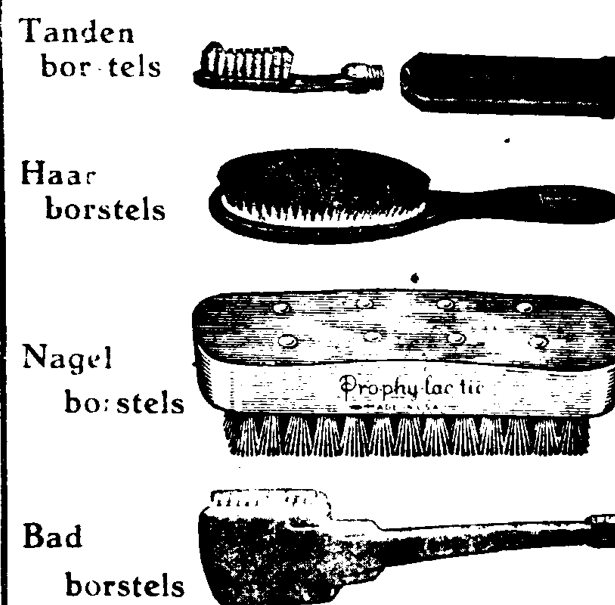

Dreigend Rijsttekort in Suriname.

Payens: *„dat hij de toekomst van ons hoofdvoedsel met grote bezorgdheid tegemoet ziet."*

Karamat Ali: *„De landbouwer is het zwarte schaap......"*

Jong Baw: *„het Bestuur stelde een zeer juist diagnose, docg kan de juiste therapie niet vinden."*

Bos Verschuur: *„soep met balletjes"*

De eerste kennismaking op de schoolbanken met China was rijst. Dat was het rijstland bij uitnemendheid. En als wij rijst aten, dan kwamen in onze jongensverbeelding allerlei visioenen van Chinezen. Later werd de zaak voor onze jongensbrein nog ingewikkelder, als wij hoorden van grote hongersnoden in het rijstland China, terwijl wij thuis dachten Chinese rijst te eten met ragoût. Die tijd is over. En nu zitten wij volop in de Surinaamse rijstperikelen.

Ook voor ons zusterstaatsdeel is rijst het volksvoedsel en daar **dreigt nu een** tekort, zij het dan geen hongersnood. Uit „De West" hebben wij enige stukken gehaald, die een duidelijk beeld geven van de rijsttoestand en de reactie daarop van het Bestuur, de Staten en de bevolking.

Gouverneur Kielstra beantwoordt breif der Staten van Suriname.

Naar aanleiding van een brief der Staten van Suriname aan den Gouverneur om inlichtingen betreffende de rijstsituatie, zond de Gouverneur het volgende antwoord:

A. Naar aanleiding van haar brief van 9 April 1943 No. 1, houdende uitnodiging om ingevolge artikel 107 der Surinaamse Staatsregeling inlichtingen te geven omtrent:

1. de maatregelen, die het Bestuur meent te moeten treffen om aan de bestaande moeilijkheden voor de bevolking om rijst te verkrijgen, een einde te maken;

2. de voorraad rijst en/of padi, die momenteel in het land aanwezig is;

3. de verwachtingen ten aanzien van de aanstaande rijstoogst; heb ik de eer Uw Collège het vogende mede te delen:

B. ad 1. De moeilijkheden voor de bevolking om rijst te verkrijgen, vinden haar oorzaak in:

a. de zeer beperkte pelmogelijkheden door het aanhouden der regens;

b. het slecht functionneren van het distributie-apparaat;

c. de onwilligheid van padi-eigenaren om te doen pelen.

Punt a spreekt voor zichzelf; door de verbetering van het weer is dit inmiddels veranderd.

Punt b vindt zijn oorzaak in de verminderde interesse in de rijsthandel door de prijszettingsvoorschriften, die, in het belang van de consumenten, slechts een matige winst kunnen toelaten.

Tegemoetkomende aan redelijke bezwaren heeft het Bestuur sedert enige tijd de overzee-transportkosten van Nickerie naar Paramaribo voor rekening van den Lande genomen, wat een gunstige invloed op de aanvoer naar de hoofdplaats heeft gehad.

Verder werd de aanvoer tijdelijk bemoeilijkt door reparaties aan enige schepen van de N.V. Gemengd Bedrijf Vaartuigendienst. Ook dit bezwaar is inmiddels opgeheven.

Punt c was gedeeltelijk verklaarbaar door een extra hoog breukpercentage van de rijst, waardoor vooral onvoldoend gedroogde padi licht rijst met meer dan 55% breuk uitleverde. Door opvoering in de Prijszettingsvoorschriften van het toegelaten breukpercentage tot 65% bij een gelijk blijvende prijs werd hieraan tegemoet gekomen.

Een verdere verklaring is te vinden in speculatieve neigingen van sommige personen, die hopen op verhoging der padi- en/of rijstprijzen. Het ligt echter niet in het voornemen van het Bestuur een verhoging dezer prijzen te bevorderen. Gelet toch op de ruime aanvoer, welke thans valt te constateren, bestaat er generlei aanleiding tot verdere maatregelen op dit punt.

ad. 2: Een zo nauwkeurig mogelijke opneming der rijst- en padivoorraden rond 1 April jl. leverde als resultaat 16.300.25 kg. padi en 801.275 kg. gepelde rijst. Bij een gemiddelde uitlevering van 55% kan dit gelijk gesteld worden met rond 97.664 balen ad 100 kg. gepelde rijst.

Uitgaande van een hoog berekend verbruik van ± 135 kg. per hoofd per jaar en rekening houdend met het feit, dat deze voorraad de Surinaamse behoefte aan rijst tot eind September d.i. grotendeels zal moeten dekken, kan men tot de conclusie komen, dat, al is geen zichabre reserve aanwezig, de rijstvoorziening tot de aanstaande oogst geen biezondere zorgen behoeft te baren.

Een berekening alleen aan de hand van de genoemde basis zou weliswaar een tekort opleveren, maar daar tegenover moet rekening gehouden worden met vele kleine, verdeelde voorraden, welke niet in de opneming begrepen zijn geworden en met de opbrengst van nog te velde staande rijst (voorjaarsoogst).

ad. 3: Omtrent de verwachtingen over de aanstaande rijstoogst kan voorshands slechts worden medegedeeld, dat deze als gevolg van de grote vraag naar loonarbeid vermoedelijk minder zal bedragen dan de vorige Loonarbeid is voor de kleinere landbouwers aantrekkelijk, omdat hij geen risico biedt, terwijl de thans aangeboden lonen hoog zijn. Daar echter nog tot eind Mei as. uitgezaaid kon worden en veel zal afhangen van de weersomstandigheden, is het te gewaagd thans reeds enige schatting terzake te maken. Doorr uime landbouw verloren aan daarvoor in aanmerking komende militairen, vrijmaking van arbeiders bij uit te voeren grote werken door of ten behoeve van het Gouvernement en propaganda is bovendien getracht aan de vermindering van krachten in de landbouw zoveel mogelijk tegemoet te komen en de rijstverbouw te stimuleren.

Het Antwoord der Staten van Suriname.

Donderdagavond is in de Staten van Suriname het antwoord behandeld van den Gouverneur in zake de rijstinterpellatie Lim Apo.

Ook ditmaal had de Gouverneur het niet der moeite waarde geacht om de vergadering te doen bijwonen door een Gedelegeerde zijnerzijds.

Rede Lim Apo.

De Heer Lim Apo herinnerde er aan, dat de Voorzitter, toen nog lid, in 1940 bij een dergelijke gelegenheid zijn verwondering had uitgesproken, dat er geen gelegenheid was met het Bestuur mondeling van gedachten te wisselen. Het is inderdaad te betreuren, zeide de Heer Lim Apo, dat de Gouverneur te deze Zijn standpunt nog steeds handhaaft. Het zou ongetwijfeld van een goede wil tot samenwerking getuigen, indien de Staten in de gelegenheid wierden gesteld van gedachten te wisselen, voor zover de verstrekte inlichtingen daartoe aanleiding mochten geven.

Aanleiding tot de interpellatie was de vrees, dat zich hetzelfde zou herhalen als in 1940, namelijk een tekort aan inlandse rijst. Inmiddels is sedert de indiening der interpellatie verbetering in de toestand gekomen, doch het Bestuur erkent zelf, dat de toekomst zorg baart.

De verklaring, die de Gouverneur geeft van de plotselinge rijstschaarste, is zeker aannemelijk. De hoofdoorzaak wordt gezocht in de aanhoudende regens, die het regelmatig pellen in de weg stonden. Verder was er onwil bij de eigenaren om hun padi te pellen. Die onwil verdween nadat het percentage toelaatbare breuk van 55 op 65 was gebracht.

Wijders wordt het tekort verklaard door het slechts functionneren van het distributie-apparaat, waarmede blijkbaar bedoeld wordt de wederverkopers van rijst. Het behoort tot de taak van het Bestuur om te bevorderen, dat dit aparaat zonder stagnatie werkt.

Volgens een nauwkeurige opneming zijn er 97000 balen rijst in voorraad, waarmede wij moeten trachten het te stellen tot eind September. In aanmerking moet echter worden genomen, dat de beschikbare voorraad niet gelijkelijk onder de bevolking zal worden gedistribueerd, doch dat een gedeelte der bevolking een zeker deel boven zijn behoeften onder zich zal houden, waardoor een schaarste nog sneller zou kunnen intreden.

De spreker ziet de tokomst pessimistisch in, een mening, die ook gedeeld wordt door den landbouwleraar Hewitt, die daarom de bevolking aanraadt het verbruik tot het strict nodige te beperken.

Deze bij uitstek deskundige verklaart dus, dat de tegenwoordige productie het verbruik niet meer zal kunnen dekken.

De vraag is dan ook gerechtvaardigd, welke maatregelen door het Bestuur worden genomen tegen de moeilijkheden, die ons te wachten staan?

In het antwoord van den Gouverneur wordt slechts medegedeeld, dat men door ruime landbouwverlioven aan militairen en vrijmaking van arbeiders in grote werken, tracht zoveel mogelijk tegemoet te komen aan het gebrek aan arbeidskrachten in de landbouw, terwijl door propaganda getracht wordt de rijstverbouw aan te moedigen.

Als dit alles is wat het Bestuur in deze ernstige zaak voor de bevolking doet, dan moet toegegeven worden, dat het Bestuur zich niet voldoende bewust is van de taak, die op hem rust. Dit blijkt ook uit het feit, dat het Bestuur niet in staat is om zelfs maar bij schatting mede te delen wat de toekomende oogst zal zijn. Wij moeten dos aannemen, dat het Bestour leeft op hoop van zegen.

Bij de behandeling van het ontwerp rijstuitvoerrecht in 1942 werd door het lid Kraan o.m. het volgende opgemerkt:

„Het Gouvernement heeft op onverklaarbare wijze getalmd met maatregelen om de productie op te voeren. Van deskundige zijde is gevraagd, dat het hoogste gezag plechtig den landbouwers, bij wie zeekr wantrouwen is ontstaan, omtrent Gouvernementele beloften, de verzekering zal worden gegeven, dat eenmaal gegeven beloften omtrent afzet en prijzen gewaarborgd worden.

Ook is betoogd, dat zoveel mogelijk, voor rijstbouw geschikte domeingronden onmiddellijk ter beschikking zullen worden gesteld, zonder de gewone formaliteiten van landuitgifte. In Nickerie bijvoorbeeld zou men de genele Ciarapolder moeten openstellen voor ieder die planten wil. Natuurlijk alleen voor de zogenaamde kleine oogst. De gewone oogst moet op het eigen land geschieden met betaling van de verschuldigde huur. Ook in Saramancca zijn nog vele plekken laagland, die voor hetzelfde doel kunnen worden benut."

De spreker vraagt zich af of het onder deze omstandigheden wel gerechtvaardigd is, om jongemannen uit de landbouw weg te halen voor militaire dienst. Deze jongemannen zullen in hun verloftijd weinig zin hebben de harde arbeid met weinig loon, die de rijstaanplant vordert, met evenveel genoegen te verrichten als toen zij nog niet het militaire leven gewend waren.

De spreker moge besluiten met het vertrouwen uit te spreken, dat het Bestuur met bekwame spoed maatregelen zal nemen om een rijsttekort te voorkomen. Het zou voor een rijstproducerend land als Suriname beschamend zijn als wij wederom onze toevlucht moeten nemen tot invoer van rijst, met al de nadelen daaraan verbonden.

Het verdient aanbeveling om te onderzoeken of de tegenwoordige padiprijs voldoende is. Het is sprekers overtuiging, dat die prijs geen behoorlijke beloning inhoudt voor de nuttige en zware arbeid aan het verbouwen van rijst verbonden.

Rede Kraan.

De Heer Kraan zegt, dat de inlichtingen ons door den Gouverneur verschaft in zake de rijstsituatie, weder een welsprekend staaltje zijn van het wanbeleid, waaraan dit land dreigt te gronde te gaan.

De moeilijkheden, die de bevolking de laatste maanden ondervond om zich rijst te verschaffen, schrijft het Bestuur o.m. toe aan: het slecht functionneren van het distributie-apparaat.

Met dit geleerde woord zal wel bedoeld zijn, dat de winkels in gebreke bleven hun taak te vervullen.

Maar waarom bleven die winkels in gebreke?

Omdat het Gouvernement bepaald had, dat ieder die rijst verkocht met meer dan 55 percent breuk, strafbaar was. Rijst met zoveel breuk werd niet meer beschouwd als rijst, maar als afval. Verscheidene winkeliers werden met zware boeten gestraft.

Nu zou men denken, dat een Gouvernement dat eist, dat men rijst verkoopt met niet meer dan 55 percent breuk, zelf in staat is om zulke rijst te leveren. Door genomen proeven kwam echter vast staan, dat het Gouvernement **zelf geen kans** zag om dit zogenaamde eerste qualiteit padirijst te bereiden van minder dan 55 percent breuk. De uitkomst, die het Gouvernement kreeg, was steeds ver daarboven en steeg soms zelfs tot meer dan zeventig percent.

Toch ging men voort de ongelukkige winkeliers te straffen, die er, natuurlijk, ten slote de brui aan gaven.

Als dus het distributie-apparaat slecht functionneerde, dan droeg daarvan het Gouvernement de schuld.

In alle toonaarden werd het Gouvernement gewezen op zijn fout. Het ging koppig voort de zaken grondig in de war te sturen. Eerst veel later — ja, te laat, zoals dit Gouvernement altijd te laat komt — werd de bepaling veranderd en toegestaan, dat rijst verkocht werd tot 65 percent breuk.

De nood steeg met de dag. In Paramaribo had men gebrek aan rijst, terwijl in Nickerie aanzienlijke voorraden, zelfs van vorige oogsten, op verkoop wachtten. Het Gouvernement had echter, in zijn alwijsheid, de groothandel uitgeschakeld, wier taak het is voor rijstaanvoer te zorgen. Toch deden kooplieden in Paramaribo een poging om rijst te bekomen voor de bevolking. Zij voerden rijst uit Nickerie aan, overwegende dat waar de maxinumprijzen in Nickerie en Paramaribo gelijk waren, zij toch allicht wat konden ver verdienen door détailverkoop.

Alweder was het het Gouvernement, dat de mensen in de weg trad. Op verscheidene partijen werd beslag gelegd, terwijl het Gouvernement niet bereid was iets meer dan de maximumprijs te betalen, zodat de betrokkenen precies het bedrag terugkregen wat zij zelven hadden betaald voor de rijst. Hun kosten in Nickerie, de risico van het vervoer enz., werden niet vergoed. Alleen de vracht Nickerie—Paramaribo is vrij, doch van enige winst voor betrokkenen kon onder deze omstandigheden geen sprake zijn. Integendeel, zij moesten, als gezegd, de kosten dragen van de opkoop in Nickerie enz.

Dat deze tactiek er in slaagde om **de handel in rijst lam te slaan**, zal voor ieder duidelijk zijn. De Gouverneur noemt dit euphemistisch: dat de interesse van de handel verminderde door de prijszettingsvoorschriften, die, in het belang van den verbruiker, slechts een matige winst toelaten.

De consument heeft er in de eerste plaats belang bij, dat hij rijst kan bekomen en het ligt allerminst op de weg van het Gouvernement om maatregelen te nemen, die de handel stagneren.

De gevoerde politiek in zake rijst getuigt van een ondeskundigheid, die **de haren te berge doet rijzen**. Een bewijs daarvan is ook het feit, dat het Gouvernement zich herhaaldelijk tegenspreekt. Op hetzelfde ogenblik, dat de Gouverneur verklaart, dat Hij het verbruik „hoog berekend" stelt op 135 kilogram per hoofd der bevolking, verschijnt in de pers een lezenswaardig artikel van den **landbouwleraar Hewitt**, die constateert, dat het verbruik zeker 15 kilogram per hoofd hoger is. Als deze rijstexpert gelijk heeft, dan komt de berekening van den Gouverneur, **dat de aanwezige voorraad vermoedelijk** ongeveer voldoende zal zijn tot de nieuwe oogst begint, in een wonderlijk licht te staan.

Maar kan daaromtrent verschil van mening bestaan, wat het volgend jaar betreft, erkent het Gouvernement zelf, dat ernstig gevreesd moet worden voor een tekort. Als oorzaak der te verwachten mindere productie wijst de Gouverneur op de grote vraag naar loonarbeiders en voegt daaraan toe, dat loonarbeid voor de landbouwers aantrekkelijk is, omdat hij geen risico biedt.

Men zou verwachten, dat onder deze omstandigheden het Gouvernement zou trachten om de rijstteelt ook aantrekkelijk te maken, vooral waar reeds van allerlei zijden sedert maanden betoogd is, dat de padiprijs verhoogd behoort te worden. Alle deskundigen achten dit niet meer dan billijk. Maar het Gouvernement, dat nooit schijnt te leren, verklaart: dat het niet in het voornemen ligt tot prijsverhoging over te gaan.

Men kan niet anders zeggen dan dat, indien de bedoeling ware om de zaken in het honderd te gooien, men wonderwel daarin geslaagd is.

De spreker zeide zoëven: het Gouvernement komt altijd te laat. Toen het de juiste tijd was om door garantie van minimumprijzen voor padi de aanplant te stimuleren, bleef het Gouvernement in gebreke. Toen het tijd was om de aanplant van koorn aan te moedigen, waarvan lonenende afzet naar Curaçao verzekerd was, deed het Gouvernement weder niets. Het gevolg is, dat thans, bij gebrek aan koorn, heel wat padi, die voor menselijk voedsel broodnodig is, door dieren wordt gebruikt.

Toen men het Gouvernement waarschuwde, dat men niet ongestraft kon voortgaan, steeds meer krachten aan de productie te onttrekken, klopte men aan dovemans oren. Nu deelt de Gouverneur ons mede, dat door ruime landbouwverloven aan militairen getracht is het tekort aan arbeidskracht in de landbouw aan te vullen.

Ook hier geldt het: te laat!

Het ergste is nog wel, dat men niets gedaan heeft om een voorjaarsoogst te verzekeren, door landbouwers vrijheid te geven om buiten de gewone rijstgronden rijst te planten. Van verschillende zijden was dit dringend aangeraden, bij alle officiële instanties, tot den Gouverneur incluis. Met voorname minachting zijn ook die adviezen in de wind geslagen.

Door een opeenstapeling van fouten op vrijwel elk gebied, leidt het Gouvernement dit ongelukkige land rechtstreeks naar een ruïne.

Rede Payens.

Wegens ongesteldheid van den schrijver wordt deze rede voorgelezen door den Heer Kraan.

De Heer Payens zegt, dat Bestuurs antwoord in zake rijstinterpellatie komt na twee maanden en wel als de bekende „sambal" na de verorberde rijsttafel.

De spreker weet niet wat met distributie-apparaat wordt bedoeld. Wie is leider van dit apparaat? Bestaat zo iemand?

Het natte seizoen krijgt de schuld. Maar de districtscommissarissen hadden aanzienlijke hoeveelheden padi opgekocht.

Waarom die niet gegeven aan de stoomrijstpelinrichtingen, die geen last hebben van de regen?

Dat de rijsteigenaren plotseling onwillig waren om hun product te laten pellen, sluit een erkenning in van het volkomen fiasco der hier gevolgde rijstpolitiek.

De spreker blijft er bij, dat men beter had gedaan een kijkje te nemen bij onze buren, die met hun Rice Marketing Board de juiste weg blijken te hebben bewandeld.

Inmiddels is het belangrijk artikel verschenen van den Heer Hewitt, die de somberste opvatting omtrent rijstproductie en verbruik bevestigt. Toen de spreker in deze zaal constateerde, dat het verbruik misschien wel 150 kilogram per hoofd bedroeg, geloofde niemand hem. Nu staat dit cijfer vast.

De spreker vraagt: Is de Clarapolder nu eindelijk voor rijstbouw beschikbaar gesteld? Hoeveel van de beschikbare 1500 ha. zijn beplant?

De spreker eindigt met de opmerking, dat hij de toekomst van ons hoofdvoedsel met grote bezorgdheid tegemoet ziet.

Rede Karamat Ali.

De spreker zegt, dat het Bestuur o.a. de rijsteigenaren beschuldigt van onwil om hun product te laten pellen. Dit is niet juist. Zij kunnen het toch niet helpen, dat zulke zware regens optraden, die de pelling bemoeilijkten. Dat het distributie-apparaat haperde, is de schuld van de voorschriften door het bestuur zelf uitgevaardigd. Het verwijt aan het adres der rijstverbouwers is dus ongegrond.

De spreker wil aannemen, dat er padi wordt vastgehouden, in de hoop op prijsverhoging. Maar het komt hem voor, dat een verhoging van de padiprijs alleszins gerechtvaardigd is.

Het Bestuur geeft nu zelf toe, dat de prijszetting niet deugt, waar het de transportkosten van rijst van Nickerie voor rekening van den Lande neemt. Maar Nickerie is niet het enige district, waar rijst verbouwd wordt. Hoe staat het met Saramacca en Commewijne? Zijn daar geen transportkosten?

Aan ons prijszettingsstelsel kleven vele gebreken. In de handel (manufacturen) heeft men nog enige medezeggenschap daarin, de kleine landbouwer blijft daarvan verstoken. Hij heeft niets te vertellen. Zelfs schijnt hij niet meer vrij te zijn om te gaan werken, waar hij wil. Men zegt, dat het Gouvernement de grote bedrijven heeft opgedragen geen landbouwers in dienst te neben. Is dit democratisch? Vandaar waarschijnlijk, dat Nederhorst onlangs uitsluitend vroeg naar Creolen arbeiders, die merendeels geen landbouwers zijn. De landbouwer is het zwarte schaap, ja de lijfeigene.

De spreker acht de toestand ernstig maar verzoekt het Gouvernement in het vervolg de fouten niet te zoeken, waar die niet zijn.

Rede Jong Baw.

De spreker vergelijkt het Gouvernement bij een doctor, die een zeer juiste diagnose maakt, doch de juiste therapie niet kan vinden.

Men kan de handel geen behoorlijvervoerkosten van andere districten ke vergoeding toestaan voor zijn diensten, maar men kan wel het vervoer van Nickerie voor rekening van den lande nemen. Die vrijgevig lijkende maatregel was het gevolg van de impasse, waarin het Gouvernement zichzelf had gebracht, doordien het de padiprijs in Nickerie op hetzelfde niveau plaatste als in de andere districten. Het maakte daardoor een eind aan een steeds bestaand prijsverschil, maar doet verlangens rijzen om nu ook de voor rekening van den Lande te nemen.

Het heeft weinig zin om nu weder in beschouwingen te treden over de komende oogst. De planttijd is voorbij en voor een debat over alsnog te neben maatregelen ter bevordering der productie, is het nu te laat. Daarom kan de spreker niet nalaten te betreuren, dat het antwoord bijna twee maanden op zich liet wachten.

De spreker maakt vervolgens een berekening van het aantal krachten, dat aan de rijstbouw onttrokken is en vraagt: welke invloed heeft de propaganda gehad, waarvan het bestuur gewaagt? Is het resultaat niet bevredigend, dan dienen zo spoedig mogelijk maatregelen te worden genomen om de bevolking te beschermen.

Rede Bos Verschuur.

De spreker noemt de door het Bestuur verschafte inlichtingen: soep met balletjes.

Na hetgeen door overige sprekers reeds gezegd is, waarbij de spreker zich in hoofdzaak aansluit, heeft hij niet veel meer te zeggen. De winstmarge, die aan winkeliers wordt toegestaan, is zo gering, dat zij werkelijk niet veel voor de rijstverkoop kunnen voelen. De bevolking heeft geen bezwaar om een kleinigheid meer te betalen voor de rijst, als men maar niet van haar zergt, dat zij uren ver naar rijst moet zoeken.

De spreker maakt van de gelegenheid gebruik om te wijzen op de slechte afwateringen van de stad. Aan Charburg, weg naar Zee enz., is de toestand zo, dat de mensen dreigen te verdrinken. Zij kunnen zelfs hun producten niet meer vervoeren.

Tenslotte vraagt de spreker: Nu de toestand zo ernstig is, dat onze rijstdeskundige Hewitt de bevolking waarschuwt, is het dan wel verantwoord juist thans den directeur van landbouw economische zaken een studiereis te laten ondernemen?

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Wo.: 16 Ju[illegible]

Telegram Afdeling: tel. 307; na [illegible] uur tel. 353.

Shipping & Supplies: Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 61.

Scheepvaart Afdeling: Barends, tel. 440, Emmastad 24.

Dok-afdeling: Egge, tel. 431.